

Skolens fortælle-manifest

Fortællere i Danmark – FIDA – slår her på tromme for, at den mundtlige fortælling får et comeback i folkeskolen. Både de mundtlige fortællinger fra læreren, hvor de levende fortællinger vækker elevernes nysgerrighed, gør dem videbegærlige og får dem til at huske den viden, der knytter an til historierne. Og de mundtlige fortællinger, som eleverne selv kan skabe og fremføre, så eleverne på den måde bliver fortrolige med at stille sig frem og tage ordet - et vigtigt redskab i vores demokrati. Folkeskolen står over for et kvantespring med en **ny folkeskolelov** på vej, 'en frihedsmodel' som den kaldes. Med fokus på det relationelle, på at lytte til hinanden og på at skabe sammen – og i dette billede passer fortællingen ind som fod i hose.

Fortællere i Danmark tilbyder at samarbejde med f. eks. professionskolerne omkring en model, som styrker og opgraderer den mundtlige fortælling ude på skolerne.

- Der etableres en fortælle-efteruddannelse med flere moduler, der uddanner fortælle-ambassadører, der kan bringe inspirationen ud på hver enkelt skole.
- Der tilbydes fortællekurser med konkrete fortællerredskaber, der straks kan bruges, og som er målrettet de enkelte fag og trin.
- Hver skole får en fortælle-kontaktlærer, der får et budget til at styrke fortællingen på skolen.
- Eleverne møder op gennem skoletiden professionelle fortællere, der giver dem kunstneriske oplevelser.
- Eleverne øver sig i at fortælle mundtligt, også for de mindre klasser.
- I hver kommune oprettes lokale kataloger over frivillige, som gerne vil fortælle om egne oplevelser for eleverne. Det kan indeles efter temaer som *Da morfar var dreng*, *Den kolde krig*, *jul i gamle dage*, *Genforeningsfortællinger mm.* De frivillige fortællere deltager i et årligt fortællekursus med en professionel fortæller.
- Hver skole har sin årlige fortællefestival, som skolen selv skaber. Her oplever de professionelle fortællere, frivillige fortællere, læreres og elevs egne fortællinger.

Den mundtlige fortælling har så mange fordele. Fortællingen skaber sammenhæng og mening. Fortælling giver fælles oplevelser. Fortællingen tvinger os til at sætte os i andres sted, og det er netop grundvilkåret for vores demokrati. Fortællingen giver forståelse og perspektiv. Fortælling kan styrke identiteten og selvfølelsen. Erfaringer fra forløb, hvor skolebørn fortæller, viser en bedret sprogforståelse, både mundtligt og skriftligt. Hjerneforskning viser, at man aktiverer større områder af hjernen, når der fortælles. Lytteevne og hukommelse trænes. Og alle fag har et overflødigshorn af historier, der kan øge elevernes faglighed og sociale kompetencer. Når eleverne selv fortæller, udvikler de erkendelse og fantasi og får tillid til egne muligheder, ligesom de får en baggrund for at tage stilling og handle. Øvelse i mundtlig performance smitter af på alle skolens fag.

Fortællere i Danmark har samlet et katalog over en del af den righoldige internationale forskning omkring fortælling. I kataloget opridses dokumentation for forskning inden for både hjerneforskning og social- og psykologisk forskning. Resultaterne er overbevisende og positive.

Vedttaget 19. marts 2022 på FIDA – **Fortællere i Danmarks** – generalforsamling

www.fortaellereidanmark.dk

Kontakt: **Pia Sigmund**, formand for foreningens skoleudvalg, historiker og tidligere folkeskolelærer.

pia@historiebazaren.dk

Tel. 24803106

www.historiebazaren.dk